

ŪKINIŲ IR LAUKINIŲ RŪŠIŲ GYVŪNŲ SU VIENKAMERINIU SKRANDŽIU RAUMENŲ LIPIDŲ RIEBALŲ RŪGŠČIŲ PALYGINAMOJI CHARAKTERISTIKA

Violeta Razmaitė, Gintautas Juozas Švirmickas, Artūras Šiukščius, Rūta Šveistienė
Veterinarijos akademijos Gyvulininkystės institutas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
R. Žebenkos g. 12, LT-82317 Baisogala, Radviliškio r.
el. paštas: razmusv@one.lt, tel.: +370 422 65 383; faks. +370 422 65 886

Santrauka. Ištirta trijų rūšių gyvūnų, turinčių vienkamerinį skrandį – Lietuvos vietinių kiaulių (*Sus scrofa domestica*), šernų (*Sus scrofa*) ir bebrų (*Castor fiber*) – raumenų lipidų riebalų rūgščių sudėtis, pagal jų sudėtį charakterizuota ir palyginta šių skirtingų rūšių mėsa. Nustatyta, kad riebių Lietuvos vietinių kiaulių raumenyse sočiųjų riebalų rūgščių yra daugiau, negu laukinių gyvūnų raumenyse. Nors daugiausia įvairių polinesočiųjų riebalų rūgščių nustatyta šernienoje, didžiausia jų proporcijos dalis buvo bebrienoje – 42,12 proc. viso riebalų rūgščių kiekio. Tirtose šernienoje polinesočiųjų riebalų rūgščių buvo 18,21 proc., o kiaulienoje – 7,36 proc. Pagrindinių riebalų rūgščių sudėtimi ir jų tarpusavio ryšiais šerniena visiškai panaši į kiaulieną, tačiau abiejų laukinių gyvūnų rūšių mėsoje nustatytas tinkamesnis vartotojų sveikatai polinesočiųjų/sočiųjų riebalų rūgščių ir n-6/n-3 polinesočiųjų riebalų rūgščių santykis, mažesni aterogeniškumo ir trombogeniškumo indeksai. Šernienoje nustatytas polinesočiųjų riebalų rūgščių ir sočiųjų riebalų santykis, o bebrienoje šis ir n-6/n-3 polinesočiųjų riebalų rūgščių santykis visiškai atitiko rekomenduojamas mitybos normas. Laukinių gyvūnų mėsa, ypač bebriena, gali papildyti žmonių maistą polinesočiosiomis riebalų rūgštimis ir vertingiausiomis iš jų n-3 polinesočiosiomis riebalų rūgštimis.

Raktažodžiai: riebalų rūgštys, raumenys, kiaulės, šernai, bebrai.